

TA DOKUMENT PREDSTAVLJA IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI, KI NASLAVLJAJO VARUHINGO PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

---

## PREDSTAVITEV ODZIVOV OBČINSTVA september 2011

---

V mesecu septembru je na Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev občinstvo naslovilo **19 pritožb** oziroma kritik, od tega 15 preko elektronske pošte in 4 preko telefona.

Največ pritožb se je zvrstilo **zaradi ukinitve predvajanja otroškega in mladinskega programa v popoldanskem času**. Razlogu za takšno odločitev naj bi botrovala prenizka stopnja gledanosti, oziroma ciljne pozornosti, pri čemer so se risanke in nekatere oddaje za najmlajše prestavile v dopoldanski termin. Takšna strategija odzveni nerazumno, saj je večina (naj) mlajših otrok v dopoldanskem času v varstvu ali v šoli. Nižja stopnja gledanosti za nacionalni medij v takšnem primeru ne bi smela predstavljati prioritete za ukinitve predvajanja vsebin za najmlajšo populacijo, saj poslanstvo nacionalnega medija ni le v tekmi s komercialnimi mediji, ampak bi se moral zavedati tudi vzgojnoizobraževalne funkcije in odgovornosti v kakovosti ponudbe. Starši, katerih otroci so na njihovo pobudo spremljali otroški program na nacionalni TV, izražajo predvsem zadovoljstvo zaradi kvalitetne izbire vsebin za najmlajše, kakršne pogrešajo v okviru komercialno naravnanih ponudb s strani različnih medijev. V veselje jim je bilo, da njihovi otroci spremljajo risanke, ki ne vsebujejo predvsem nasilnih prizorov in stavijo bolj na sporočilnost ter na zanimive oddaje. Zainteresirane populacije ne bi smeli prikrajševati za takšno ponudbo, ampak pokazati več vztrajnosti in dela na še boljši kvaliteti in pritegljivosti do ciljne publike. Gre za naše otroke, torej za generacijo, ki jo vzgajamo in jo skušamo pridobiti tudi kot potencialne gledalce nacionalne televizije.

Javnost je vztrajno pozorna tudi na vsebinsko kakovost prispevkov in na pristope pri poročanju **znotraj Informativnega programa TV Slovenije** in enako v okviru **MMC spletnega portala**. Uredništva in novinarji bi morali biti posebej občutljivi na preverjanje informacij z vseh razpoložljivih virov, pri izbiri prioritete, ko se odločajo za objavo ali neobjavo določenih sporočil, in predvsem na ustrezno objektivno distanco. Zaradi sumov politično motivirane pristranskosti se ni prvič pojavila bolj argumentirana in s primeri podkrepljena kritika delovanja na MMC portalu. Za nacionalni medij so očitki o namerno pristranski uredniški politiki toliko bolj vredni razmisleka in s tem o ustreznem ali neustreznem ustvarjanju vtisa verodostojnosti.

Občutljiva tematika je prav tako prikazovanje **nasilnih prizorov** pri poročanju o okrutnih dogajanjih po svetu. Nacionalni medij s svojo strategijo posredno vpliva na standarde etične sprejemljivosti v javnosti. Brez dvoma se od avtorjev prispevkov ne pričakuje, da bi prikivali dejstva, če so še tako nasilna in travmatična za bolj občutljive gledalce, vendar je meja med okusnostjo in neokusnostjo, ki se lahko sprevrže le v šov zelo tanka. Najbolj pomembna je vsebinska kvaliteta prispevkov, ki opozarja na prave vzroke in posledice ter predstavlja možne spodbude k rešitvam. V primerih, ko je vendarle utemeljeno prikazati tudi okrutnejše prizore, da bi se ljudje zavedali stopnje neokusnosti, ki se dejansko na žalost v prenekaterih primerih dogaja, pa je opozorilo, da sledijo posnetki takšne vrste, nujno, saj s tem jasno opozorimo, da se kot medij zavedamo visoke stopnje nesprejemljivega in neetičnega obnašanja in zaščitimo tisto populacijo, ki je najbolj občutljiva in srčna ter ravno zato ne potrebuje posebnih nenapovedanih emocionalnih šokov, da bi se prebudila.

## **TELEVIZIJA SLOVENIJA**

### **Nedokončano predvajanje nadaljevanek v počitniškem obdobju**

1. **T. R.:**

Nenavadno in nelogično se mi zdi, da mladinske in druge poletne nadaljevanke ne zaključite do konca šolskih počitnic. Verjamem, da je jeznih veliko šolarjev. Danes je bila na primer na sporedu **Šola Einstein** 51/52, prosim za informacijo, kdaj bo predvajan zadnji del, saj ga v sporedu nimate niti planiranega (vir: Vikend).

#### **Zorica Miklič; vodja koordinacije**

Nadaljevanke Šola Einstein ima 52 delov, prvič smo jo predvajali v letu 2010 (od marca dalje).

Ponovitev : počitniški spored 2011 – dodeljen nam je bil terminski blok od 27. 6. do 2. 9.

Oddaja je bila na sporedu vsak dan od ponedeljka do petka. Zvrtelo se je 50 delov serije.

Zmanjkala sta dva termina.

Od 5. septembra 2011 je predvajanje programa po novi programski shemi.

51. del nadaljevanke je bil tako na sporedu v ponedeljek ob 10.30, 52. , zadnji del pa bo na sporedu prihodnji ponedeljek, 12. 9. 2011 ob enakem času dopoldan.

#### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Glede na omejeno obdobje počitniškega programa ni nenavadno, da lahko v izjemnem primeru zmanjka razpoložljivih terminov za predvajanje vseh delov določene nadaljevanke,

čeprav je bolje izbirati programske izdelke, ki se jih lahko prikaže v celoti. Če pa se že zgodi, izpade nenavadna odločitev, da se zaključne dele predvaja samo en dan v tednu in celo v dopoldanskem času, ko so šolarji, ki jim je bila nadaljevanka namenjena, pri pouku.

## **Onemogočanje spremljanja progama v stereo tehniki - *kranjska kabelska TV***

### 1. **M. M.:**

Ponovno vas prosim, da omogočite normalno spremljanje TV programa SLO1 in SLO2 torej tudi zvoka v stereo tehniki, naročnikom kranjske kabelske TV.

P. S.

Ker se kranjski operater in njegovi odgovorni, obnašajo ignorantsko do svojih naročnikov (do danes ni bilo niti enega odgovora oziroma pisnega pojasnila za omenjen problem, rešitve pa tudi ne...), prosim, pristojne iz Agencije APEK, da ustrezno ukrepajo proti Kranjskemu kabelskemu operaterju, ker ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti, ne do RTV-ja in ne do končnih naročnikov.

## **Neuravnoteženo zastopanje verskih vsebin**

### 1. **E. K.:**

Gledalec sprašuje, zakaj ima RKC več prostora na nacionalni televiziji kot ostale verske skupnosti in prepričanja? Je to v skladu z ustavo? Mar ni cerkev ločena od države?

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

V vsakem primeru bi morala nacionalna televizija pri izbiri vsebin verske narave predvajati oddaje, ki se lotevajo tematik povezanih z različnimi religijami, v smislu predstavljanja različnih izvorov in razvojev posameznih verovanj. Do neke mere je razumljivo, da je malo več pozornosti namenjeno religiji, ki je v določeni družbi zastopana večinsko, kar pomeni, da je tudi v večjem interesu večine, seveda pa se te mere ne bi smelo izrabljati v smer, ko postane v primerjavi z zastopanjem večinske religije ignoranca do predstavljanja vsebin, ki so povezane z verami drugačnega izvora, posebej zaznavna.

## **INFORMATIVNI PROGRAM**

### **Ustreznost poimenovanja - *poročanje iz Rima***

1. **D. L.:**

»Zakaj poročevalka iz Rima vselej imenuje Berlusconija medijski mogotec, nikdar pa ne predsednik vlade, kar je. Tudi Putin je mogotec, tudi bivši libijski predsednik je naftni mogotec, pa se jih vseeno imenuje po funkciji. To je žaljivo do ljudi, ki so ga izglasovali«.

**Mojca Širok, dopisnica iz Rima:**

V vsakem prispevku vključno z napovedjo, ki jo sicer berejo voditelji, a napišemo novinarji, predsednika italijanske vlade imenujem predsednik italijanske vlade oziroma italijanski premier oziroma premier Berlusconi, le včasih pa v nadaljevanju besedila tudi »medijski mogotec« ali tudi »eden najbogatejših Italijanov«, nikoli pa ne, na primer, samo »Berlusconi«, brez kakršnegakoli naziva. Poimenovanje »medijski mogotec« je pogosto in splošno uporabljano: premier Berlusconi je dejansko lastnik medijske korporacije, v kateri so tudi tri največje italijanske zasebne televizijske postaje.

**Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Bistveno je, kot je pojasnila dopisnica Mojca Širok, da v vednost vedno je predsednik vlade poimenovan kot predsednik vlade. V nadaljevanju se lahko osebnost predstavlja tudi z drugimi nazivi, ki pojasnjujejo tisto, kar prav tako dejansko predstavlja. In Berlusconi dejansko je tudi "medijski mogotec". Seveda bi Putina ravno tako lahko poimenovali mogotec in še kako drugače, enako libijskega predsednika naftni mogotec itd. Vsa omenjena in še druga podobna poimenovanja zasledimo po medijih v navezavi na predsednike in predsednike vlad, ki niso le predsedniki vlad, ampak ponavadi preko kapitala obvladujejo tudi druge funkcije, ki pomembno vplivajo na položaj v družbi. Pri tem je vprašanje, kaj je bolj žaljivo do ljudi, ki so določene predsednike ali predsednike vlad izvolili in do tistih, ki jih niso. Je bolj žaljiv lahko način delovanja oblastnikov, s kakršnim si utrjujejo položaj v družbi, ali novinarji, če delovanje oblastnikov poimenujejo tako, kot se dejansko izkazuje.

## **Preveč amerikanizacije**

1. **M. K.:**

»Mnogo preveč amerikanizacije in poudarjanja 11. septembra; raje govorite o problemih naše mladine, ki ne vidi pred seboj prihodnosti; zaposlitev ni, ...«

**Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Amerikanizacija je širši politični in družbeni problem globalnih razsežnosti, o katerem se ravno v zadnjem času veliko govori, prav tako o problemih mladine, ki ne vidi svetle prihodnosti na obzorju. Da se v septembru spomnimo tudi dogodka, ki ga vsako leto obeležuje 11. september, pa ni v poudarku nenavadno ali pretirano, saj so se posledično sprožila dogajanja, ki so pustila pečat po celem svetu. Na splošno je Amerika velesila, ki

močno vpliva na mentaliteto in sistem delovanja družb v svetovnem merilu, zato so poudarki na to temo dobrodošli tudi za našo že precej "amerikanizirano" mladino. Pomembno pa je vprašanje, ali obravnavamo tematike na koristen način, kakovostno in s pravih zornih kotov, da bi lahko upali na pozitivne spremembe v miselnosti in posledičnih dejanjih, ki bi prinesli pozitivne spremembe, da bi tudi naša mladina zagledala luč na koncu "amerikaniziranega" ali "neamerikaniziranega" tunela.

## **TV DNEVNIK**

### **Nepreverjeno in pristransko podajanje informacij**

#### **1. E. G.:**

Na vas se obračam zaradi kršenja pravic gledalcev do poštene, točne, preverjene in nepristranske informacije, ki je bila kršena v osrednji informativni oddaji RTV Slovenija, v Dnevniku v nedeljo, dne 4.9.2011. **Gre za prispevek o vgradnji števcov in delilnikov za merjenje porabe porabljene toplotne energije.**

Nenavadno je, da se v prispevku v sliki pojavlja blagovna znamka in istočasno podjetje, ki jo ponuja oz. prodaja - Enercon. Nenavadno, ker sicer na TV zelo pazijo, da se takim zadevam na vsak način izognejo že na verbalni ravni, kaj šele še na vizualni. In seveda ni šlo za propagandni blok ampak za Dnevnik.

Naš problem je, da je v tem prispevku šlo za propagando vgraditve delilnikov »porabljene energije« z navajanjem pretiranih in povsem neresničnih podatkov. Torej je šlo za hudo manipulacijo gledalcev. Manipulacijo katere cilj je prepričati ljudi, da naj kupijo nekaj kar ne rabijo, to drago plačajo in tako omogočijo določenemu lobiju z velikim vplivom v Direktoratu za energijo, da mastno zasluži, in še leta služi na račun širokega sloja prebivalstva, ki sodi med socialno manj varne in ljudi, ki so že prestopili prag revščine.

Sem popolni laik kar zadeva TV produkcijo, a ni bilo težko ugotoviti, da ne gre za napako ampak za zvito manipulacijo s spretnimi montažerskimi prijemi in spremno besedo. V prispevku se nenehno mešata dve stvari, in sicer merilniki in delilniki. Ko se govori o prihrankih se govori o merilnikih vendar tako, da gledalec razume, da gre za delilnike. Na ta način smo gledalci zavedeni ker nam vse dobre lastnosti merilnikov prikažejo kot lastnosti delilnikov, ki so bolj ali manj ničvredno blago. So pa zlata vredni za tiste, ki z njimi služijo.

Z merilniki porabljene toplote ni nobenega problema. Vgrajeni so v novejša stanovanja kjer je en sam vod za dovod toplotne energije. Naprave so odobrene s strani ustreznih institucij za meroslovje in na osnovi pretoka natančno merijo porabljeno količino toplote, kot je to primer z električnimi števci ali števci za porabo

zemeljskega plina. Takšni števeci vsekakor pripomorejo k varčnejšemu odnosu do porabe energije. V vsakem trenutku se poraba lahko zelo natančno kontrolira. Prav tako je možno preveriti izstavljene račune (prejete položnice). Takšen način merjenja je tudi v skladu z navodili EU za zaščito potrošnikov in varčnejše ravnanje z energijo ter manjšimi izpusti v okolje. In ne nazadnje takšen obračun je najbolj pravičen ker vsakdo plača toliko kot je porabil – odmislimo v tem primeru fiksne stroške proizvodnje in distribucije toplote.

Pri tako imenovanih delilnikih pa je več problemov. Vgrajeni naj bi bili v starejše objekte kjer v eno stanovanje vodi več vodov in ni možno montirati enega merilnika na glavni dovod., zato Direktorat za energijo zahteva delilnik na vsakem radiatorju. Delilniki pa niso merilne naprave in nimajo ustreznih atestov in dovoljenj za merjenje dejanske porabe toplote in posledično plačila po porabi. In to sta dva izmed poglobitnih ciljev, ki jih Direktorat za energijo navaja kot ključni razlog za prisilno vgraditev delilnikov. Torej poglobitna razloga nista izpolnjena, saj gre še naprej za delitev stroškov. Doslej so se stroški delili po kvadraturi stanovanja, sedaj se bodo na podlagi podatkov nekih blago povedano čudnih podjetij (v veliko primerih s kašne tremi zaposlenimi brez ustrezne izobrazbe), ki bodo »kao odčitavali delilnike« in posredovali podatke izbranemu upravljavcu. Torej še naprej delitev in ne dejanska poraba, torej daleč od plačila po dejanski porabi.

Naslednji problem, ki je v celoti zamolčan **je vpliv na okolje**. Delilniki ne prispevajo k zmanjšanju porabe toplotne energije – to sedaj priznavajo celo nekateri upravljavci. K varčevanju s toplotno energijo prispevajo posodobljene kurilnice, obnovljena in izolirana napeljava, prilagajanje časa ogrevanja vremenskim razmeram, dodatne izolacije fasade, zamenjava oken in vrat z energetsko učinkovitejšimi itd. Ravno nasprotno pa bodo delilniki periodično v svoji življenjski dobi, ki je limitirana na 10 let vsaj dvakrat hudo in po nepotrebnem obremenili okolje z nekaj tonami izrabljenih baterij, ki vsebujejo naravi in ljudem hudo škodljive težke kovine. Ja z nekaj tonami. Namreč po podatkih Direktorata za energijo bodo delilnike vgradili v več kot 200.000 stanovanj in poslovnih prostorov. Vsaka taka enota ima vsaj 4 radiatorje (torej 800.000 radiatorjev). Vsak delilnik ima 2 bateriji, ki po navedbah dobaviteljev trajajo 5 let (običajno take baterije trajajo dobri 2 leti, in kot povedano je v tej kampanji veliko laži). Torej se nam na 10 let (življenjska doba delilnika - menda) obeta 3.200.000 izrabljenih baterij. Ena menda tehta okoli 2 grama, a to je vseeno več kot 3 tone izrabljenih baterij. In še vsaj 800.000 elektronskih naprav za povrhu – »bonus« se skriva v posebnosti, da je ob vsaki menjavi radiatorja, barvanju ali servisnem posegu treba zamenjati tudi delilnik. Zadeva je lahko še dosti hujša ker je v kampanji za vgraditev mnogo laži in so lahko navajani podatki slabši kot dejansko bodo. Ena hujših laži je, da delilniki prinesejo 30 odstotni prihranek. V prispevku v Dnevniku so govorili celo o 50 odstotnem – O sancta simplicitas!

In ko smo že pri številkah – en delilnik menda stane od 35 – 75 €. Že pri najnižji ceni gre za posel vreden okoli 30.000.000 €. K temu dodajte še stroške montaže, odčitavanja, dodatne stroške upravljavcev. In seveda baterije, kar za nekaj milijonov evrov jih bo prodanih v enem ciklusu. In to so samo začetni zaslužki. Torej je jasno čemu so nekateri za delež pri tem kolaču pripravljani lagati, goljufati, zavajati, podkupovati. Vsi služijo na račun prevaranih ljudi: dobavitelji delilnikov in baterij, upravljavci, in seveda mediji, saj so v tiskanih medijih delilniki kar lepo oglaševani. Na nacionalno TV pa kot kaže pridejo po »drugih poteh«. Prav zanimivo bi bilo če bi kakšen novinar izsledil »pot delilnikov« in pogloblitve zaslužkarje – morda bi potlej bilo marsikaj bolj jasno.

S prisilno vgradnjo delilnikov (za nevggradnjo so zagrožene visoke kazni) je kršena cela vrsta zakonov in z zakonom zagotovljenih pravic v deklarirano pravni državi. Ena teh je nedotakljivost stanovanja – z grožnjo kaznovanja smo prisiljeni v lastno stanovanje spustiti nekoga, ki ga ne želimo, mu dovoliti, da poškoduje našo stvar (na radiator privari nekaj kar ne želimo in ne rabimo, in kar je sicer za nas povsem neuporabno). Za povrh to še moramo plačati in periodično plačevati tudi v bodoče. To ni več kraja, to ni več niti organizirana kraja – to je navaden rop. Da, rop ker gre za prisilo, in to državno prisilo. Ravno prisila loči rop od kraje ali goljufije. Nacionalna TV pa to propagira in ljudi, ki že itak komaj živijo prepričuje, da naj plačajo nekaj kar ne rabijo, kar je neuporabno in celo zdravju škodljivo (delilniki sevajo celo leto v vseh prostorih, zato da enkrat letno odčitajo nevredne podatke). Kje ste sedaj deklarirani zaščitniki javnega interesa,? Delilnike smo prisiljeni vgraditi stanovalci v starejših večstanovanjskih blokih. Torej poleg ostalega gre za segregacijo na osnovi socialnega statusa, saj lahko sami presodite kdo večinoma stanuje v takih objektih. Ko so se uvajali varnostni pasovi, ki rešujejo življenja je bilo dano dosti dolgo prehodno obdobje za vgraditev v nove avtomobile. Stari avtomobili kjer pasov ni možno vgraditi so še danes lahko brez njih. A tiste predpise je pisal nekdo drug, ne pa današnji Direktorat za energijo pod vodstvom Janeza Kopača in Hinka Šolinca, ki celo patetično izjavljata, da v Sloveniji gre za ljudsko gibanje vgradnje delilnikov – moja stara mama bi rekla «O sveta mati pomagavka».

Delilniki so tudi skregani z zdravo pametjo in z zakoni fizike, ki jih pozna vsak osnovnošolec, ne pa tudi »strokovnjaki« z Direktorata za energijo. Ali pa so strokovnjaki na »drugem področju«. Večina radiatorjev je pod okni. V prispevku v Dnevniku ste navajali, da ljudje sedaj več ne odpirajo oken toliko kot prej. Smešno! Ravno nasprotno – če odprete okno in radiator hkrati boste imeli svež zrak, toplo stanovanje in nižji račun. Delilniki merijo in beležijo temperaturo v svoji okolici. Če je okno odprto gre mrzli zrak naravnost navzdol na radiator. S tem ga ohlaja in posledično delilnik zazna nižjo temperaturo čeprav je radiator odprt do konca. Torej bo tudi račun za porabljeno toploto nižji. Še Butalci bi zavidali taki »kunštnosti«.

Omenil sem že kdo vse bo »obračunal« stroške in kako so usposobljeni za tako delo. So pa iznajdljivi in seveda vplivni. S pomočjo Direktorata za energijo so vpeljali korekcijske faktorje za izpostavljenost stanovanj. Manj naj bi plačali tisti, ki stanujejo nad neogrevano kletjo ali pod neogrevano podstreho in podobno. Gre samo za še en trik kako »odčitke« z delilnikov zamegliti in onemogočiti kontrolo stroškov ogrevanja. Praktično bo nemogoče karkoli kontrolirati ali čemurkoli ugovarjati, saj bodo imeli na razpolago kup » neovrgljivih razlag«. Iz izkušenj vemo kako se tovrstna privatna podjetja obnašajo – za vsak podatek izjavijo, da je poslovna skrivnost. Večina upravljavcev pa so javne službe. Tudi sicer ne razumem Direktorata za energijo, saj je menda cilj vgradnje delilnikov, da vsak plača toliko kot porabi. Če uvajamo korekcijske faktorje gre za socializacijo stroškov in absolutni odmik od plačila po dejanski porabi. Če pa želijo socializirati stroške in plačila naj uvedejo dejansko socialne korektive, ne pa nekakšne »kvazi ekološke«. Torej naj se v takih primerih še naprej obračunava po kvadraturi, je mnogo bolj pravično in socialno. Zgolj mimogrede navajam, da živim v stanovanju z 82 m<sup>2</sup> ogrevane površine. In če se malo pohecamo kot se očitno heca Direktorat za energijo, zakaj potemtakem Gorenjci nimamo ugodnejšega korekcijskega faktorja kot denimo Primorci, saj živimo v bolj izpostavljenih stanovanjih v predalpskem svetu.

Zakonu bi povsem zadostili če bi v opisanih primerih še naprej obračun opravili na zadnji točki kjer je količina toplote natančno merjena, torej na posamezni toplotni postaji (v samem stanovanjskem bloku) in porabo (raz)delili kot sedaj brez nepotrebnih stroškov. A so očitno svojo računico pri tem našli tudi upravljavci (resda ne vsi, na Bledu je denimo drugače). Upravljavec počnejo to tako vneto, da zbuja sum vpletenosti v korupcijske posle. Žal se je temu pridružila tudi RTVSLO z upam, da le s podtahnjenim prispevkom. Prispevkom polnem manipulacij. Višek je izjava gospoda, da je prihranil 50 %. Kako resna TV v osrednji informativni oddaji lahko sploh objavi takšen podatek. Neverjetno, 50 % ! Že zdrava pamet pove, da je to nemogoče. Samo goli pohlep je toliko zaslepljen z obetajočimi zaslužki.

**Delilniki kot taki ne prinesejo nič prihranka – nič. Ne merijo porabo toplote, ne pomenijo plačila po porabi, ne omogočajo kontrolo in regulacijo porabe, onemogočajo transparenten in natančen obračun stroškov, obremenjujejo okolje z nevarnimi snovmi, škodujejo zdravju ljudi...**

Upam, da RTV SLO premore toliko dignitete, samokritike in ne nazadnje poštenosti, da spozna napako. Da se za hudo zavajanje in manipulacijo opraviči ter postreže s pravimi podatki, z resnico o delilnikih, za kar je javnost zainteresirana in do česar ima pravico. Da torej dela v korist javnega interesa, v korist javnosti, v korist nas gledalcev, ki ji med mediji najbolj zaupamo, še zlasti informativnemu programu.



### Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Na to vprašanje mora odgovoriti urednica ali novinar, ker bi se morali v primeru zavajanja pač tudi opravičiti ... člankov na to temo je vedno več - na Dnevniku veliko ... enega, ki bolj nazorno in ljudstvu razumljivo razlaga poanto, prilagam spodaj iz priloge Moj Dom, tema pa je problematična, ker so odzivi javnosti, ki imajo izkušnje z uvedbo delilnikov, izredno slabi, tudi v komentarjih, ki odražajo enako sliko javne podobe odzivov ... skratka, najbolje bi bilo, da se TV SLO posveti temu problemu še s kakšnim uravnoveženim prispevkom, ki bo raziskovalno pobrskal tudi po informacijah v zvezi z možnostmi nategovanja potrošnikov. V kolikor je bil namreč prispevek izključno reklamen, je pristranski že iz razloga pritoževanja javnosti, ki so v preverbo res lahko dostopni, tako da novinarji za voljo do koncepta prispevka res ne bi potrebovali neverjetnega študioznega napora).

<http://mojdom.dnevnik.si/sl/Energija/3953/Delilniki+toplote+v+blokkih%3A+pri%C4%8Dakovanja+in+kruta+resnica>

### **Neobjavljena informacija**

1. **A. E.:**

»Zakaj niste objavili novice , kdo je pravzaprav pod imenom J, kar je pa objavil MMC? Je urednica prepovedala objavo?«

### Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Na to vprašanje, zakaj se je uredništvo odločilo, da to ni pomembna novica, mora odgovoriti odgovorna urednica. Spodaj pa prilagam povezavo do članka, ki obelodanja to informacijo na temo, ki pač je predstavljala top vročo tematiko mesecev po izboru kovanja vročih "žemljic" s strani medijev, tudi TV SLO, tako da odločitev, da se takšne informacije zdaj niti ne omeni, po mojem mnenju je sporna. Razen v primeru, da je mnenje urednice, da tudi te informacije niso dovolj preverjene v sami interpretaciji povezav, zaradi česar ne želijo skovati prispevka na podlagi insinujacij po principu novinarja Berglunda in čakajo na dokončne razsodbe in s tem povezane potrjene izsledke.)

<http://www.rtv slo.si/slovenija/berglund-se-je-motil-objavljamo-dokument-j-ni-jansa-ampak-jerkovic/265923>

### **Predvajanje okrutnosti in nasilja - bikoborba v Kataloniji**

1. **A. K.:**

Pravkar sem imel na TV Dnevniku ob 19h priložnost videti prispevek o bikoborbah v Kataloniji, ki ste ga podložili z eksplicitnimi prizori usmrtilve bika in (smrti?)

bikoborca, ki ga bik natakne na robove. Če že želite na ta način konkurirati komercialnim televizijam, bi pred predvajanjem lahko vsaj opozorili, da utegnejo biti nasednji prizori travmatični za občutljive gledalce. Tako ravnanje meji na medijsko zlorabo otrok, ki jih v tem času mnogo sedi pred televizorjem.

Omenjeni prizori, podobnih žal tudi sicer ne manjka v TV Dnevniku, so po mojem mnenju kaplja čez rob. Od medija, ki se ima za kulturno inštitucijo in kateremu moramo državljanji neprostovoljno plačevati naročnino, upravičeno pričakujem, da bo v prihodnje do gledalcev bolj prijazen.

### **Ksenija Horvat Petrovčič, Odgovorna urednica IP TVSLO:**

Spoštovani,

prizore nasilja se v osrednjih informativnih oddajah trudimo meriti z lekarniško tehtnico. Vsakič se sprašujemo, kaj je pametno, kaj je mera dobrega okusa in kaj spada v Dnevnik in kaj v Odmeve, ki so na sporedu nekoliko kasneje, ko naj bi bilo pred ekrani nekoliko manj otrok. Včasih se nam posreči, vsakič pa ne. Moje uredniško in osebno mnenje je, da smo se včeraj približali robu, nismo pa ga prestopili. Za obrazložitev novinarske odločitve pri uporabi slikovnega gradiva sem prosila avtorja prispevka Aleša Maleriča, ki vam bo nekoliko približal njegove lastne dileme pri pripravi prispevka. Lepo vas pozdravljam,

### **Aleš Malerič, novinar:**

Spoštovani,

Verjamem, da je naloga medijev slediti resničnim dejstvom, zato bom napisal kot je: to je španska verzija bikoborbe, takšna je in nikoli ni bila drugačna. Bika v večini primerov na koncu pokončajo z vbodljajem med mislim, da 5 in 6 vretenco. Bolj kot je matador pri tem natančen in hitrejša kot je pri tem smrt bika, bolj cenjen je. Na koncu iz bika potegne meč in pravzaprav je tudi zato bikoborba za mnoge sporna, prav zato jo želijo tisti, ki se jim zdi okrutna, prepovedati in o tem - o prepovedi namreč - je govoril prispevek. Smrt bika je del bikoborbe, pravzaprav je tak konec skoraj vsakega bika, ki pride v korido. In če je govor o bikoborbah in tem, kar je pri njih sporno je to ta prizor. Ne morem kazati smejočega se bika in govoriti o krutosti, televizija pač temelji na sliki in ta ustreza resnici. Druga plat kovanca so bikoborci. Najslavnejši so praviloma umirali na bikovih rogovih, največji Juan Belmonte, ki je bil velikokrat ranjen, a mu ni bilo dano umreti v areni, pa je preostanek življenja to objokoval in na koncu storil samomor ter v poslovilnem pismu objokoval predvsem to, da ni umrl v areni. Bolj kot so bili bikoborci drzni, to pomeni, bližje kot so bili rogovom, bolj so bili cenjeni. In prav po tem so bili Belmonte, Joselito in Manolete znani. Prav to je tisto, kar ljubitelji bikoborb najbolj cenijo: drznost in pogum. In ja, tudi smrt bikoborcev je del bikoborbe, posnetek, ki sem ga pri tem uporabil je iz Mexico citya, iz meseca aprila, ko je bik nabodel

bikoborca Joseja Tomasa. Posnetek je prišel po evroviziji, bikoborca pa so rešili.

Še enkrat poudarjam, da sem posnetke uporabil, da pokažem bikoborbo čim bolj celostno in verodostojno, da bi jo prikazal kot je v resnici. Kdor je bil kdaj na bikoborbi, mi bo pritrnil, da takšna je. Mislim, da mi ne morete očitati, da sem se tega poslužil zaradi višje gledanosti. Prepoved bikoborb je posledica tega, da je za nekatere sporna in prav ti prizori so bili bistvo "problema" bikoborb. Pač nočem prodajati idealiziranih pravljic. Naj povem, da smo prizore, ko mrvega bika vlečejo iz arene ali pa mu režejo ušesa etc izpustili. Verjamem tudi, da so bili za koga morda posnetki travmatični, ampak tudi posnetki vojne so, pa kljub temu večina mladoletnikov najraje gleda akcijske filme (tudi tam kažemo rane in leteča trupla), tudi posnetki prometnih nesreč so (kažemo sicer razbitine), pa govorimo, da se s tem osvešča javnost, etc...., naloga medijev je dogodke opisovati kot so - vsaj tako menim - zato moramo včasih pokazati tudi kakšen posnetek, ki je morda neprijeten in sploh ne gre za to, da bi pokazali prav vse, verjamem pa, da se ta meja, do kod iti torej, od novinarja do novinarja razlikuje. Zaradi otrok pred TV ekrani ne morem kazati izkrivljene podobe realnih dejstev. Odločitev o tem ali bodo otrokom/mladostnikom/mladoletnikom pustili gledati poročila ali ne prepuščam staršem, ... toliko o medijski zlorabi otrok... Morda pa bi morali svet in življenje gledati, kot sta, daleč od oči ne pomeni, da ne obstaja in roko na srce: te prizore se običajno kaže tudi na drugih televizijah...

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Brez dvoma je naloga medijev slediti resničnim dejstvom, vendar se problem, ki je izpostavljen v pritožbi, ne navezuje na sledenje resničnim dejstvom, ampak problematizira način posredovanja. Zato je razlaga, kako poteka bikoborba in v čem je poanta tega večini poznanega sadističnega šova po vzoru gladiatorskih iger v tem primeru nepotrebna v odgovor, izgovor na drugo skrajnost, kako novinar v takšnem primeru ne more prikazati smejočega bika, pa izraža nepotreben sarkazem. Razlaga o psiholoških motivih in vzgibih bikoborcev je brez dvoma relevantna za informiranje ljudi o naravi takšnega značajskega profila. Dobrodošla so pojasnila kakšni vzgibi, značaji in posledična mentaliteta dandanes ohranja takšno obliko zabave in kaj lahko pričakujemo tudi sicer od družbe, ki tako dojema zabavno preživljanje prostega časa v areni. In verjetno pritožnik ne bi imel nič proti vsebinsko tako konceptuiranemu prispevku, morda podkrepjenemu tudi s kakšnimi izjavami bikoborcev na eni strani in prostestnikov na drugi. Kako si današnja civilizacija interpretira pojem drznost ali pogum, je prav tako več kot zanimivo in zelo aktualno vprašanje. Zelo pomembna so tudi vprašanja o odnosu do bikoborb s strani držav EU, kjer je mučenje živali in oblike zabave ter profita takšne narave prepovedano (npr. pasji boji), kakšni profiti se sukajo okoli bikoborb, kar brez dvoma vpliva na ohranjanje "šova" v imenu tradicije, da je krvoločna gladiatorska mentaliteta še danes tako živa in jo podpirajo oblasti. Na to temo bi lahko vsekakor nastali zelo omembe vredni kakovostni prispevki v širšem kontekstu, pravzaprav tudi dokumentarec.

Vendar k vsem omenjenim vsebinskim relevantnim izhodiščem ne prispeva veliko le celosten posnetek bikoborbe v imenu verodostojnosti. Prispeva predvsem k porabi dragocenih sekund in služi predvsem pritisku na čustva najbolj že itak občutljivih gledalcev in gledalk. Otroci v tem primeru brez dvoma niso sporni, ker TV Dnevnik ni namenjen otrokom in poslanstvo dnevnih informativnih oddaj je dovolj jasno opredeljeno. Na televizijskem programu najdemo dandanes številne vsebine, ki niso primerne otrokom in starši morajo ustrezno nadzorovati, kakšne vsebine bodo njihovi otroci v določenem obdobju spremljali, ko postanejo psihološko in izobrazbeno dovolj ustrezno opremljeni za njih.

Vendar zaradi konstantnega propagiranja vseobsežne drznosti in poguma velikokrat uporabimo sklicevanje na otroške občutljive poglede, čeprav smo predvsem tudi sami občutljivi na prizore okrutnosti, brezobzirnosti in neobčutljivosti na kakršno koli vrsto bolečine drugega. Takoimenovani drzni in pogumni nemalokrat v resnici predstavljajo sociopatski značaj na raznih področjih delovanja, tudi v tekmovalnem kapitalističnem "poslovnem" svetu, kjer ni veliko prostora za sočut, še posebej če okrutnost in brezobzirnost za lastne egoistične cilje ne ogroža nas ali bližnjih. Verodostojno eksplicitno prikazovanje v vojnah pobitih in od revščine izstradanih ljudi je zato občinstvo že precej utrdilo v občutljivosti, meja varovanje dostojanstva posameznika pa precej pade, kadar gre za prizore okrutnosti iz držav, ki nam geografsko in kulturno niso blizu. Zato imajo novinarji pri prometnih nesrečah, pri čemer gre ponavadi za poročanja z domačega terena, veliko večje zadržke pri prikazovanju poškodovanih ljudi in res vidimo samo razbitine pločevine, kar ni ravno pretresljivo. Po eni strani trdimo, da želimo sočutno in na okrutnost občutljivo družbo, po drugi strani pa bombardiramo javnost z okrutnimi prizori, s čimer ljudi pravzaprav vzgajamo in kalimo v vaječnosti na okrutne prizore, kar vodi v postopno zmanjšanje občutljivosti. Ne le to! Celu slabšalno se odzivamo na občutljivejši ljudi, če pozivajo k obzirnosti do njihove subtilnejše narave, kot da bi ravno ti potrebovali posebne poduke, kaj se sploh zloveščega dogaja po svetu. V resnici potrebujejo poduke predvsem tisti, ki takšne prizore spremljajo osebno neobremenjeno.

Sklicevanje na akcijske filme v tem primeru ni na mestu. Tudi vsebinsko kvalitetni filmi, ki vsebujejo okrutne prizore, a pri tem prepričljivo odlikavajo realno dogajanje v življenju, dragocene subtilne ljudi pretresejo. A še vedno se na koncu lahko malo potolažijo, da je šlo v tem primeru le za film in ne za voajersko perverzno doživetje. Žrtve nasilja iz filmov nam nemalokrat nasmejani in veseli mahajo z rdečih preprog, medtem ko nam žrtve nasilja iz realnosti ne bodo nikoli, tudi bika po bikoborbi ne bomo videli nasmejanega nikoli, česar, verjamem, da se vsak zelo dobro zaveda. Prav gotovo pa nikogar, niti mladine, ne pretrese poplava akcijskih filmov in računalniških igrice, kjer je nasilje prikazovano na podoben način kot v prenekaterih risankah z nerealnimi heroji, ki se uspešno lotevajo nerealnih podvigov, ponavadi v borbi proti drznim in pogumnim sovražnikom, zločincem, mafiji ali vesoljcem. Zato akcijska fikcija navkljub nasilnim prizorom ne vpliva na neobčutljivost pri sicer humanem človeku, ki je ustrezno psihološko opremljen z empatijo. Lahko pa morda podžiga negativna čustva drznosti in poguma pri že sicer psihološko poškodovanih profilih ljudi. Pri

takem človeku pa prizori realnih okrutnih dejanj učinkujejo kvečjemu še bolj dobrodošlo in spodbudno. Tisti, ki pripravljajo prispevke z dobrimi nameni, bi morali zato posvečati svojo pozornost predvsem kakovosti vsebin in kvečjemu opozarjati neobčutljive na prizore okrutnosti z jasnim sporočilom, kaj je nesprejemljivo.

V določenih primerih, ko upravičeno zmaga presoja, da je potrebno ljudem omogočiti dostop do bolj nazornih prikazov, kaj se pravzaprav natančno dogaja, da se ne bi tolažili s pravljičami, ki bi podpihovale aroganten odnos do perečih pojavov okrutnega delovanja, je najmanj, kar lahko storimo v imenu spoštljivega odnosa do občutljivejših gledalcev, ki ne potrebujejo nadpovprečnih šokov za stanje osveščenosti, da se predhodno opozori na eksplicitne prizore okrutnosti, ki bodo sledili v prispevku. S takšnim načinom mediji tudi postavijo ustrezne standarde znotraj javnega mnenja, kaj pomeni visoka stopnja okrutnosti in ne le del običajnih prizorov. Tako eksplicitni prizori v bikoborski areni so predstavljali visoko stopnjo okrutnosti, za kakršno bi bilo dobrodošlo tudi vnaprejšnje opozorilo in hkrati jasno poimenovanje, da gre za prizore sadističnega in krvoločnega delovanja. Pa čeprav gre za takoimenovano tradicijo.

## **Nepodnaslavljanje reportaž**

### **1. S. L.: Nepodnaslavljanje reportaž novinarka Karmen W. Švegl pri Dnevniku**

Zanima me, zakaj na prvem programu TV SLO nikoli ne podnaslovite za gluhe tistega dela Dnevnika, ko s Severne Afrike ali Bližnjega Vzhoda poroča Karmen W. Švegl, čeprav poročanje ni v živo (kot ni bilo danes, 22.9.2011 ob cca. 19.15)? Da novinarka Karmen W. Švegl ni poročala v živo, pričajo naslednji dokazi:

- v Ramali, od koder je poročala, je bil še dan, medtem, ko je pri nas bila že skoraj popolna noč. Ramala je 15 stopinj zemljepisne dolžine vzhodno od Slovenije, kar pomeni, da je tam noč eno uro prej kot v Sloveniji. Ker je sonce zašlo še vsaj eno uro prej, na sliki pa so se videli obrisi senc, kar pomeni, da je sonce bilo še visoko na nebu, je RTV Slovenija imela po mojem mnenju dovolj časa, da bi reportažo podnaslovila.

- reportaža je bila montirana - vključeni so bili pravilno podnaslovljeni tujejezični govori. Takšna montaža pri prenašanju v živo ni možna.

Nadalje želim še pojasnilo, zakaj zadnji podnaslov pred "mrkom podnaslavljanja" ne izgine, pač pa stoji skozi vso reportažo in zakriva del slike in tudi podnaslovljen tujejezični govor?

### **Igor Jurič, urednik Zunanjepolitičnega uredništva :**

Spoštovani g. L [REDACTED]!

V zvezi z vašim pismom, ki ste nam ga poslali, ker za gluhe ni bil podnaslovljen prispevek naše bližnjevzhodne dopisnice K. Švegl, vam pošiljam naslednje pojasnilo.

Še enkrat sem si pogledal omenjeni prispevek kolegice Šveglove. V tem primeru je šlo za dve zadevi. Najprej nam je poslala reportažo o uspešnih palestinskih bratih, ki se ukvarjata s proizvodnjo piva. Ker je bila reportaža posneta vnaprej, je bila seveda prevedena in opremljena s podnapisi. Kolegica Šveglova je seveda poslala tudi tekst reportaže tako, da ni bilo nikakršnih problemov s podnaslavljanjem za gluhe.

Drugi del celotnega njenega pojavljanja v TVD pa je bilo javljanje iz Ramale. Načrtovano je bilo, da se bo dejansko javila v živo, vendar zaradi tehničnih razlogov to ni bilo mogoče, zato smo njeno javljanje (kot ste že sami pravilno ugotovili) posneli malo pred začetkom TVD. Ker pa je kolegica Šveglova govorila prosto, brez vnaprej napisanega teksta, nam ga seveda ni mogla poslati. To pa je domnevam povzročilo, da kolegi, ki skrbijo za podnaslavljanje za gluhe, niso mogli pripraviti podnapisov.

## **RAZVEDRILNI PROGRAM**

### **MISIJA EVROVIZIJA**

#### **Presoja ocenjevalcev v predizborih**

1. **M. S.:**

Pozdravljeni, čestitam za komisijo in za resnično iskanje dobrega glasu. Sledeče je ga. Alenka Gotar napisala ga. Marjeti Vovk na facebook (Raayevi ženi): "Draga Marjetka! Hvala za korektno, pošteno in strokovno ocenjevanje! Saj veš kje...Sem vedela da si velik človek! Želim ti vse dobroin veliko uspehov! Alenka.

Ker poznam pevko, ki poje in ni bila sprejeta, ne vem kako je lahko sprejet pevec, ki jamra.

<http://www.youtube.com/watch?v=AhvAfb5hm24>

[http://www.youtube.com/watch?v=G9DZ5\\_sXFnM&NR=1](http://www.youtube.com/watch?v=G9DZ5_sXFnM&NR=1)

Glede na to, da plačujem mesečno naročnino 11 evrov, si zaslužim program, ki ga ne kroji nekaj posameznikov, ki vodijo vodo na svoj mlin, marveč program, ki bo kvaliteten.

Z veseljem vam naknadno pošljem posnetke nesprejete pevke. Ne pišem zaradi nje, marveč zaradi principa delovanja.

Hvala za odgovor in mnenje o tovrstnem izneverjanju mota o iskanju dobrega glasu.

### **Andrej Hofer, urednik:**

Gledalec govori o kandidatu ALJOŠU KEBRU, ki se je prvič predstavil 30. avgusta na avdiciji v Ljubljani. Testiranje je bilo v Pionirskem domu v neposredni bližini Festivalne dvorane, za Gospodarskim razstaviščem. Zaradi večjega števila prijavljenih kandidatov sta v Ljubljani pevke in pevce vzporedno ocenjevali dve komisiji.

Zgodba iz socialnega omrežja Facebook, ki jo v uvodu navaja gledalec, se nanaša zgolj in samo na izmenjavo mnenj med Alenko Gotar in Marjetko Vovk, ki je nastala po avdiciji v Kopru, ko je bila v naslednji krog SPREJETA ena od Alenkinih učenk.

Skratka, ta del zgodbe s prizadetostjo pevke, ki ni bila sprejeta, nima ničesar skupnega. Kandidata s posnetka na Youtube-u pa tako ali tako v Ljubljani sploh NI ocenjevala Marjetka.

Na podlagi mnenj sodnikov je kandidat Aljoša Keber uspešno opravil tudi drugi krog avdicij v Ljubljani (v studiu 26 Radia Slovenija). Gre za avtonomna in profesionalna mnenja, ki v nobenem pogledu ne govorijo o »speljevanju vode na svoj mlin«, tudi zaradi dejstva, ker gre za dve vzporedni zgodbi, ki se med sabo izključujeta.

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Izraz navdušenja preko Facebooka s strani določene mentorice pevskih inštrukcij, ker je bila sprejeta njena učenka, še ne pomeni nujno, da gre za neprofesionalno delovanje komisij. Brez dvoma bi se tudi strokovne ocene lahko od posameznika do posameznika razlikovale, še posebej v primerih, ko gre za kandidate, ki so na relativno podobnih nivojih pevskega talenta, a ni prostora za vse. In seveda se brez posnetkov kandidatke, ki naj bi bila po krivici zavrnjena, v vsakem primeru ne da presojati, ali je bila v primerjavi z drugimi zavrnjena po krivici ali ne.

## **SLOVENSKA POPEVKA**

### **Vodenje prireditve**

#### **1. I. M.:**

Priznati moram, da oddaje nisem spremljal v celoti. Vodenje tistega dela, ki pa sem ga (recimo cca. 1/3), me je napeljevalo k razmišljanju o tem, kdo se dela norca iz gledalcev TV Slovenija. Da Sašo Hribar ni bil vreden, še manj sposoben vodenja takšne oddaje, kažejo tudi podatki o nizki gledanosti, saj glasbeni del niti ni bil tako slab. Mogoče kakšna učna ura pri npr. Slakonji ali Polesu ni bi odveč. Skratka, če povzamem vsebino pritožbe: skrajno neprimerno vodenje letošnje slovenske popevke.

### **Vanja Vardjan: odgovorni urednik Razvedrilnega programa:**

Jaz z gledanostjo nisem nezadovoljen, saj je bila popevka najbolj gledana oddaja v svojem terminu v Sloveniji, kar vsako leto ni bil slučaj. Tudi z vodenjem sem zadovoljen.

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Sašo Hribar je televizijski voditelj z jasnim avtentičnim izdelanim profilom in načinom vodenja oddaj ter z dolgo kilometrino v svojem prepoznavnem slogu. Zato je nemogoče in tudi nesmiselno pričakovati, da bi se zgledoval po drugih. Tako kot lahko približno vemo, kaj lahko pričakujemo od Klemna Slakonje ali Petra Polesa, še toliko bolj velja za Sašo Hribarja. Komur prepoznaven pristop Hribarja, Slakonje ali Polesa ni všeč, mu zagotovo ne bo tudi vodenje katere koli oddaje ali prireditve že vnaprej. Razen če bi v okviru jasnih pričakovanj, ki so v Hribarjevem slogu prepoznavni, navedli natančnejše razloge za razočaranje oziroma argumente, ki bi izpričevali, da pričakovanjem ni zadostil. Ali če bi bili mnenja, da bi moral že v izhodišču odločanja takšno prireditev voditi nekdo drug.

Moje osebno mnenje je, da je satira, vezana na interna imena in "insajderske", pogosto neokusne in tudi ne vselej zabavne šale na račun zavoda RTVSLO na prireditvi, katere namen je predvsem in edino produkcija nove, izvirne slovenske glasbe povsem odveč. To pač sodi v drug žanr. Festivalu Slovenske popevke bi moral voditelj dodati presežno vrednost v njegovem osnovnem namenu, poudariti njen temeljni cilj in ga dostojanstveno izpeljati, ne pa zamegliti.

## **ŠPORTNI PROGRAM**

### **EP v košarki - *pomanjkljiv prenos***

#### **1. B. O.:**

...Nerazumljivo se mi namreč zdi, da TV Slovenija ni prenašala vseh tekem zadnjega dela prvenstva (na izpadanje). Še zlasti nedopustna pa je odločitev, da ne prenašate malega finala med Makedonijo in Rusijo, pač pa v tem času na TV Slovenija 2 vrtite stare dokumentarce. Že res, da bi s prenosom za kakšnih pol ure ali minuto več zgrešili začetek finala EP v odbojki, a prepričan sem, da bi tudi ljubitelji odbojke dojeli, da ste s tem pravzaprav ubili dve muhi na en mah, saj bi v prenosu vendarle videli najbolj pomemben, zadnji del tekme.

Lahko sicer rečete, da sem pristranski, a že pogled v tuje medije hitro dokaže, da je košarka bistveno bolj odmeven šport kot odbojka, kar bi, po mojem skromnem mnenju, moralo odločati tudi o prednosti pri prenosu.

Nasploh se mi zdi, da na TV Slovenija popolnoma zmrznete, ko se istočasno dogaja več zanimivih športnih dogodkov, in prenašate le tistega, za katerega ste se predhodno (na kdove katero pobudo) odločili, pa čeprav bi bilo veliko bolj logično kombinirati prenose in na ta način zadovoljiti čim širšo množico gledalcev. Da ne govorim o tem, kako vaši sodelavci ne znajo (nočejo, nimajo pogojev?) pripraviti kratkih povzetkov določenih dogodkov, ki sami po sebi najbrž res niso zanimivi za



neposreden prenos. S temi povzetki bi pokrili še več različnih panog, hkrati pa bi lahko koristno in kakovostno zapolnili čas med dvema pomembnima dogodkoma ali celo med odmorom, ko moramo gledati očitna mašila brez kakršne koli povezave s športom, ki ga prenašate.

V upanju, da bo moja pripomba dobronamerno sprejeta in da nam za športne dogodke ne bo več treba iskati prenosov na drugih televizijskih postajah, vas lepo pozdravljam.

### **Mile Jovanovič, odgovorni urednik Športnega programa:**

Res je kot piše spodaj gledalec, da se prav zaradi prenosa finala odbojke nismo odločili za prenos košarke (to je tudi edina tekma, ki je v končnici niso prenašali). Gre za večno vprašanje športnega programa ob prekrivanjih dogodkov. V preteklosti smo poskusili s številnimi različicami – z nobeno žal ni mogoče v celoti zadovoljiti željam gledalcev. Tudi v primerih kasnejši vklopov na posamezen dogodek prejemamo v redakcijo klice gledalcev, ki nasprotujejo temu pristopu in so mnenja, da recimo ne bi smeli začeti prenosa prvega dogodka in od začetka spremljati drugega. Odločamo se od primera do primera. V konkretnem, ki ga navaja gledalec smo dali prednost tekmi, ki odloča o najboljšemu v Evropi in ne tekmi, ki odloča o tretjem. Poleg tega je odbojka precej nepredvidljiv šport. Že tako bi ob normalnem razpletu košarke (brez podaljškov) zamudili skoraj dva odbojkarska niza – to pa teoretično lahko pomeni, da bi izpustili skoraj dve tretjini finala.

Predvsem v zimski sezoni pogosto tudi kombiniramo prenose, vendar gre tudi pri tem za tvegane odločitve, ki razdvajajo gledalce. Včasih nam očitajo, da smo zaradi tega ker se nismo preklapljali zamudili kakšno odločitev v živo, po drugi strani pa nam očitajo, da s tem izgubljajo celostno sliko nekega dogodka.

Glede kratkih reportaž in povzetkov dogodkov pa se z gledalcem seveda strinjam – tudi v športnem programu bi raje videli da med posameznimi prenosi vključujemo športne vsebine, vendar žal za kaj takega nimamo ne dovolj kadrovskih, ne produkcijskih (tehničnih) in na žalost tudi ne finančnih zmožnosti.

## **OTROŠKI IN MLADINSKI PROGRAM**

### **Ukinitev popoldanskega otroškega in mladinskega programa**

#### **1. M. J.:**

zanima me, zakaj ni več risank in ostalih otroških/mladinskih vsebin v popoldanskem terminu (15.45 - 17.00). Je to samo začasno ali bodo tovrstne vsebine ob kakšnem drugem času. Dopoldanski termin po mojem mnenju ni nadomestilo, ker so takrat otroci v vrtcih in šolah.

### **Metka Dedakovič, v.d. urednice OMP:**

Spremenjeni terminski načrt predvajanja programov ne vključuje več teh terminov, oziroma, niso več namenjeni našemu programu OMP).

Kot mi je znano, je analiza gledanosti programa botrovala takšni odločitvi

#### **2. P. T. Š.:**

Samo preprosto vprašanje - zakaj se je v jesenski shemi zmanjšal obseg otroških oddaj med delovniki?

#### **3. N. K.:**

Po več letih lahko recem dolgih letih se je v ponedeljek 5. 9. 2011 prenehalo predvajati popoldanski otroški program. Ker imam dva soloobvezna otroka, ki prihajata iz sole okoli 15 ure, sta vsa ta otroška leta veselo, malo za sprostitev z veseljem pogledala vas otroški program, prav vsak dan v tednu, je bil zelo pester izbor krasnih risank( ne agresivnih kot jih zal predvaja POP TV), ter pa seveda tudi drugih slovenskih oddaj, naj so to bile nove ali pa tudi kaksne posnete pred leti, kar pa ne pomeni, da so kaj slabše. Sokirana sem ugotovila, da so ves ta program premaknili v dopoldanske ure, res ne razumem komu so namenjene, nekaj mlajših se ne soloobveznih otrok ki niso v vrtcu, v redu, večina nasih otrok pa so vsi odsotni. Poklicala sem takoj v torek v vase uredništvo za otroški program, gospa z katero sem govorila, mi je dejala da so tudi oni sokirani, da se je vodstvo tako odločilo in pika. To je prava katastrofa, v tem terminu namrec sedaj predvajajo ponovitv raznih političnih ali dokumentarnih oddaj. A za to pa je denar? Res ne razumem, da si javna televizija dovoli tako jemati pravico v skodo nasih otrok, ki ze tako prevec gladajo zame zelo slab program POP tv (glede otroškega programa), slisimo komentarje, da ima taista komercialna tv vecjo gledanost, sedaj pa se to!!!Popolna katastrofa. Pa tako poucne otroške programe ste predvcajali. Lepo vas prosim, ce se da kaj ukreniti glede tega, konec koncev, saj se RTV placuje, ali mali ljudje potemtakem res nimamo nobenih pravic ? ...

... Pred dnevi, vec kot en teden sem Vam poslala vprasanje glede nesmiselne ukinitve popoldanskega mladinskega in otroškega programa, do danes nisem dobila se nobenega odgovora, zato Vas pononovno sprasujem, zakaj je prislo do tega, da vase vodstvo jemlje pravico nasim otrokom do svojega zame zelo kvalitetnega otroškega programa, veliko starsev v pogovoru nasprotuje takemu dejanju, saj so bile oddaje zelo poucne in zelo zanimive. V urednistvu so mi dejali, da se pac varcuje, v zameno pa v tem casu 15 45- 17 ure ponavljate politicne ali razne oddaje iz vecernih

programov . Popolnoma nesprejemljivo. Sprasujem Vas, ceprav se varcuje, zakaj vsaj ne ponavljate v tem terminu otroških oddaj, ki jih imate res veliko?

4. **H. Č.:**

Kdo bo razložil, zakaj so nekatere mladinske in otroške oddaje v popoldanskem času ukinjene?

**Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Zgroženost pritožnikov nad spremembami pri predvajanju otroškega in mladinskega programa je razumljiva. S predvajanjem OMP v dopoldanskem času se bo nabor občinstva zelo verjetno znižal ravno zaradi izgube gledalcev, ki so takrat v vrtcih ali šolah. Torej večine. Pri tem se samo ponuja vprašanje o poslanstvu nacionalnega medija, ki ni (le) komercialnega značaja, ampak pričakujemo vzgojnoizobraževalno tendenco in s tem povezano kakovost programa. Ravno vzgojnoizobraževalna funkcija ima še toliko pomembnejši smisel pri ciljni publiko otrok in mladine, ki je dandanes sicer z vseh strani medijsko bombardirana s produkti povsem komercialne narave in podrejenosti profitu pri odločanju o ponudbi.

Programsko vodstvo me je obvestilo, da je jesenska ponudba otroških in mladinskih oddaj le prehodna, začasna in zgolj posledica vsestranskega prestrukturiranja programa. »Z mesecem januarjem bo mladinski in otroški program pestrejši in predvsem skrbno zasnovan«, zagotavlja programsko vodstvo, ki poudarja zlasti kakovostne oddaje, ki bodo učinkovito komunicirale z današnjimi otroki, najstniki in mladostniki. Med drugim navaja:

- za več kot uro daljši, zelo gledan sobotni Kriš-kraš in nedeljski Živ-žav
- vsak dan pred poročili ob 17.00 oz. novim vsakodnevnim pasom programa v živo (17.15 do 18.45) od ponedeljka do petka stalni vsakodnevni pas programa za otroke, ki bo vseboval tako lastno kot tujo produkcijo in risanke za najmlajše
- vsak dan med tednom za otroke tudi jutranji oz. dopoldanski blok programa
- v novem pasu oddaj v živo med Poročili in Dnevnikom vsak delovnik tudi poročila za otroke Infodrom
- vsak sleherni dan v letu, torej 365-krat, bo v svojem že desetletja ustaljenem terminu tudi večerna risanka najboljše produkcije, ki pritegne zaradi iskrevosti in kakovosti vse starostne stopnje otrok in še starše (kot npr.: Bacek Jon, Pujsa Pepa,...)



**Politična pristranskost v prispevkih**

1. **J. L.**

Danes je nekdo na to temo napisal blog in sam ne bi mogel bolje povzeti, zato vam posredujem kar povezavo, pa jo smatrajte kot priponko k mojemu mailu, ceprav

nisem jaz avtor: <http://www.cmd.si/sramota-na-rtvslo-si/>

## Sramota na rtvslo.si!

Spletni portal rtvslo.si bi po definiciji moral biti nepristranski in objektivno poročati o dogodkih po svetu in pri nas, še posebej nepristranski bi pa moral biti, ko tema zaide v notranjepolitične sfere. A vsakomur, ki politiko in portal vsaj bežno spremlja je jasno, da so razmere na muldimedijskem centru rtvslo.si daleč od tega in da so najbolj izpostavljeni novinarji daleč od nepristranskosti. To se še posebej kaže v zadnjem tednu, ko se Janez Janša in SDS na vse kriplje trudita, da bi omejila pozornost na njihovo ponarejanje uradnih dokumentov. Ja, če zbereš dokumente iz različnih časovnih obdobj, ki so hkrati namenjeni različnim prejemnikom in jih sam sestaviš v celoto in trdiš da gre za en dokument, je to definicija ponarejanja. Hkrati se je spet odprla debata o domnevnem trgovanju z orožjem (ne tisto s provizijami pri Patrii, ampak trgovanje s Hrvaško v začetku 90. let), kar je še dodatno obremenilo že tako trhlo zaupanje v Janšo, SDS in celotno desnico tudi pri najbolj vernih volilcih.

Da bi čim bolj omejili slab PR, so v MMC aktivirali svoja najmočnejša orožja in PR članki maskirani v intervjuje in objektivne članke so se začeli vrstiti. Najprej veliki intervju z Janezom Janšo, ki ga je pripravil kar sam urednik MMC [Uroš Urbanija](#), sicer bivši poročevalec Družine in nekdo, ki nikakor [ni užival podpore kolektiva](#), ko ga je Jože Možina predlagal za ta položaj. Pri tipu novinarja kot je Urbanija je že v naprej jasno, da ne upa in najbrž niti ne sme postavljati vprašanj, ki bi Janšo lahko kakorkoli spravila v nerodni položaj in tega se je držal tudi v tem (praktično PR intervjuju za Janšo) primeru. Intervju je bil objavljen 9. marca.

Ker je bil ta intervju še 10. marca izpostavljena novica, je naslednji PR članek izšel šele dan kasneje, ko je svoje minute doživel še France Cukjati, ki je potarnal, da "so v SDS vsi prizadeti" zaradi obtožb na račun šefa stranke, o ponarejenih dokumentih pa je še dodal, da "se v podrobnosti na svetu stranke niso spuščali, saj se jim ne zdijo pomembne".

12. marca je SDS dobila nov članek z naslovom "Mi in Janša bomo na koncu še močnejši", v katerem se pritožujejo nad domnevnim medijskim linčem, čeprav je jasno, da glede na situacijo v katero so se zapletli, mediji z njimi delajo v rokavicah, na nacionalnem portalu pa jih iz godlje celo skušajo rešiti.

Naslednji dan je prvič udaril Aleš Žužek (bivši novinar Reporterja), ki je pripravil (oz. so mu pripravili) 'intervju' z Boštjanom Turkom. Če je bil intervju z Janšo farsa, potem je bil intervju s Turkom farsa na potenco in eno bolj sramotnih poglavij tako za nacionalko, kot za slovensko novinarstvo nasploh. Kako lahko novinar nacionalke postavi vprašanje tipa "Ali ima stalno pogrevanje orožarske afere poleg politične odstranitve Janše za cilj tudi demonizacijo oz. očrnitev obdobja, v katerem je Demos izpeljal osamosvojitve Slovenije?" in se kasneje pogleda v ogledalo, mi ni jasno pa nisem novinar. Čeprav mi v osnovi ni jasno niti to, kako lahko dežurno trobilo SDSa sploh dobi tako izpostavljeno mesto in zakaj bi si Turk sploh zaluzil intervju na nacionalki. Ampak OK, ker nisem naiven, mi je približno jasno kam pes taco moli.

Tudi ta 'intervju' je bil deležen dvodnevne izpostavljenosti, zato smo naslednjo porcijo ljubezni MMC do SDS morali počakati do 15. marca, ko je novinar, ki se podpisuje z inicialkami Al. Ma. prepustil prostor Janši in Jelinčiču, da ponovno z nekaj udarnimi izjavami opozorita nase in okarata delo vlade, ki se bojda preveč posveča postranskim zadevam, kot pa resnemu delu. Ob tem se lahko sicer vprašamo kdo ves čas te postranske teme odpira, ampak to je v tem trenutku irelevantno.

Danes, 16. marca pa je svoj prostor ponovno dobil Aleš Žužek, ki se v članku z naslovom "Ali bo tudi tokratna orožarska afera odšla v pozabo zgodovine zgolj z obtožbami?" trudi diskreditirati vse, ki kakorkoli Janšo obtožujejo trgovanja z orožjem.

V času po aferi ponarejanja arhivskih dokumentov in v času, ko na račun Janše letijo nove obtožbe in pričevanja o podkupninah ob trgovanju z orožjem, torej on in njegova stranka dobivata na mediju nacionalke vsakodnevne promocijske članke, obenem pa v tem času ni zaslediti nobenega članka, ki bi se ukvarjal z omenjenima aferama na nepristranski način.

Nekaj gnilega je na rtvslo.si.

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

O politični pristranskosti s konkretnimi primeri in argumenti, tudi na dotičnega novinarja, so se že pojavljale kritike. Večje je število kritik, ki utemeljujejo svoje opažanja, bolj je utemeljena posebna pozornost na možno (politično) pristranskost s strani novinarske obravnave. Gre za področje, ki terja posebno posvečenost in preverbo v statističnem smislu pojavljanja določenih vsebin in z vidika vsebinske korektnosti. Po jasnem spoznanju za kakšno vrsto uredniške politike in profesionalnih standardov gre, pa bi morali odgovorni odločiti, kakšen spletni portal z vsebinskimi smernicami in načinom delovanja želijo, saj gre za obraz nacionalnega medija. V to smer bodo tudi pozvani.

## **TELETEKST**

### **Manjkajoče vsebine oddaj**

#### **1. A. S.:**

Opazil sem, da na TTX-u pri TV sporedu ni več napisanih vsebin TV oddaj in filmov in me zanima, če je to za stalno ali samo začasno.

### **Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:**

Potrebujem konkreten odgovor, kaj in kako je ukrepalo vodstvo in kdaj bodo popravili situacijo, saj gre za osnovne pričakovane standarde v ponudbi, pritožbe se pa vrstijo že iz prejšnjih mesecev.

## Številne napake v besedilih

### 1. M. J.:

Ker sem že predčasno in neuspešno opozoril oddelek za teletekst, vam sporočam in prosim, da vi intervenirate. Imajo namreč zelo neizkušeno tipkarico teksta teleteksta s pogostimi hudimi napakami, da je besedilo praktično nerazumljivo. Kljub opozorilu do sedaj še niso ničesar ukrepali...

### Uroš Urbanija, odgovorni urednik MMC:

Hvala za opozorilo. V resnici je točno, kar gospod navaja. Ampak za to ni toliko kriv človeški faktor kot slabi računalniški programi brez osnovnih črkovalnikov.

Nekaj upanja dajejo zagotovila, da bo osnovni črkovalnik kmalu integriran v program teleteksta. Takrat bo tovrstnih napak vsaj za 90 % manj.

### Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev:

Ne razumem, za kakšen črkovalnik gre. Odgovor izpade tako, kot da gre za osnovni črkovalnik, kakršnega imamo sicer kot možnost uporabe za podčrtovanje raznih lapsusov na računalnikih, ki naj bi omogočil nepismenemu zaposlenemu, da bo zmožel prečrkovati skozi tipkanje sicer preprostih tekstov in se zdi uredniku vse v redu s človeškim faktorjem.